

“ Sada se možemo zapitati, sta je to pesnik? Pesnik je prorok, filozof, slikar, muzičar i sveštenik, sve to zajedno. On je prorok, zato što svojim duhovnim okom vidi ono što ostali smrtnici ne mogu. Slikar, zato što ono što vidi i čuje može da oblikuje u predivne forme verbalnih slika. Muzičar, zato što čuje harmoniju tamo gde obični ljudi nalaze dishomoniju. Za njega je ceo život melodija, tužna ili vesela, koju čuje gde god da se okrene. Zato ga izražava u rimi i metru... Metar je neophodan u poeziji, rima nije, naročito ako je, kao što je to slučaj u arapskoj poeziji, monorima koja se mora očuvati tokom čitave pesme. Trenutno je među nama mnogo pesnika koji su prebegli slobodnom stihu, ali bilo da se slažemo sa Voltom Vitmanom i njegovim sledbenicima ili ne, mi moramo priznati da je arapska monorima, koja je i dalje dominantna, ništa drugo do čelčni lanac kojim vezujemo umove naših pisaca i koji je do sada morao biti prekinut... Na kraju, on je sveštenik jer ima svog Boga kome služi, Bog Istine i Lepote! Taj Bog mu se prikazuje pod različitim okolnostima. On Ga vidi i u uvenulom cvetu isto kao i u rascvetalom, u rumenim obrazima devojkice kao i u bledom licu mrtvaca, u vedrom nebu kao i u oblačnom, u larmi dana podjednako kao i u tišini noci...”

Mihail Nuajma

Uvod

Radi preciznijeg situiranja književnosti mahdžara¹ u vremenu i prostoru, potrebno je utvrditi društveno - političku i kulturnu situaciju u matičnim zemljama ovih pisaca neposredno pre i za vreme emigriranja. Vreme i prilike kada budući arapski književnici emigriraju u SAD predstavlja prelomno doba moderne arapske književnosti. Tokom XIX veka Sirija, Liban i Palestina nisu bile obuhvaćene evropskom kolonizacijom kao što su bile severno - afričke arapske zemlje. Turska uprava ovde se zadržala sve do I svetskog rata. Ali zahvaljujući Ibrahimu (1789 - 1848), sinu Muhameda Alija, u ovim zemljama vrata su širom bila otvorena drugom vidu kolonizacije: kulturno - prosvetiteljskom. Misionari su odigrali veliku ulogu u reklamiranju zapadne kulture kao i vrednosti slobode, demokratije i bogatstva. Ibrahim je sam pozivao hrišćanske misionare i prosvetitelje iz zapadnih zemalja da ovde otvaraju škole, kako za dečake tako i za devojkice, bolnice, crkve, štamparije i drugo. A prva knjiga koju su štampali u tim novootvorenim štamparijama bila je, naravno, Biblija.² Kulturni, naučni, verski i politički uticaj Amerike, Rusije, Francuske i drugih evropskih zemalja širi se svuda. Uz mnoge otvorene škole najznačajnije su bile Američki protestanski koledž i Ruski muški učiteljski seminar u Nazaretu, koji je pohađao i Mihail Nuajma. Zanimljivo je to što su na Koledžu postepeno zapostavljeni arapski jezik, literatura i kultura, a od 1880. arapski jezik se više nije predavao , što je pokazalo da su misionari pre svega imali verski i politički interes. Primat u prosvetivanju arapskih hrišćana imali su Amerikanci, Francuzi i Englezi sve do prelomne 1882. godine. Te godine je osnovano Imperatorsko pravoslavno palestinsko društvo koje je impozantnim sredstvima sakupljenim po Rusiji izgradilo niz bolnica i škola u Siriji i Palestini a godišnje je po šest najtalentovanijih mladih Arapa slalo na besplatno školovanje u Rusiju. Tako je Mihail Nuajma završio Poltavski seminar. Književni i kulturni radnici u Libanu i Siriji XIX veka zauzimaju, uglavnom, pozitivan stav prema kulturi zapada. Međutim, kao što se moglo i očekivati, neizbežna posledica kulturnog preporoda bilo je i brzo i intezivno buđenje nacionalne svesti Arapa i želja za prevazilaženjem verskih razlika. Oni zauzimaju i novi stav prema tradiciji. Oni, iako žele da raskinu sa tradicionalizmom, na njemu žele da izgrade budućnost. Književnici mahdžara pripadaju istoj duhovnoj struji. Libanski i Sirijski pesnici koji su se uputili ka Severnoj i Južnoj Americi, svoju domovinu napuštali su uglavnom iz dva razloga, političkog i ekonomskog.³ Autokratska vladavina sultana Abdul Hamida obrazovanim Arapima željnim slobode učinila je život teskim. Severna Amerika, šokantno izlaganje njene moći, materijalne superiornosti, aktivnog progressa i mogućnosti da se živi "punim plućima" predstavljala je izazov. Emigracija u Severnu Ameriku pocela je poslednje decenije XIX veka, i vec 1913. godine tamo se našlo ne manje od 9210 ljudi. Među tim ljudima bilo je seljaka, farmera, zanatlija, aristokrata, pesnika, pisaca, političara... Svi oni uputili su se ka obećanom "raju".

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com